

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. liepos 19 d.

dėl Bendrijos finansinės paramos tyrimui dėl *Campylobacter* spp. paplitimo viščių broilerių pulkuose bei atsparumo antibiotikams ir *Campylobacter* spp. ir *Salmonella* spp. paplitimo broilerių skerdenose valstybėse narėse atlikti

(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 3440)

(2007/516/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1990 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimą 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje ⁽¹⁾, ypač į jo 20 straipsnį,

kadangi:

- (1) Sprendime 90/424/EEB nustatyta Bendrijos finansinės paramos teikimo konkrečioms veterinarijos priemonėms, įskaitant technines ir mokslines priemones, tvarka. Pagal Sprendimą 90/424/EEB Bendrija turi taikyti arba padėti valstybei narei taikyti technines ir mokslines priemones, būtinas veterinarijos teisės aktams tobulinti bei veterinarijam lavinimui ar mokymui plėtoti.
- (2) Pagal Europos maisto ir saugos tarnybos (EMST) pateiktą zoonozijų, zoonozijų sukėlėjų bei atsparumo antibiotikams šaltinių ir tendencijų 2005 m. Bendrijoje ataskaitą ⁽²⁾ iš viso 22 valstybėse narėse nustatyti 194 695 žmonių kampilobakteriozės atvejai. Broilerių mėsa laikoma pagrindiniu infekcijos šaltiniu. Teigiami rezultatai buvo nustatyti 66,4 % tirtų broilerių mėsos mėginių. Broilerių pulkuose nuo 0,2 iki 86 % tirtų mėginių gauti teigiami rezultatai.
- (3) Be to, pagal EMST ataskaitą 2005 m. 22 valstybėse narėse buvo nustatyti iš viso 168 929 žmonių susirgimų salmonelioze atvejai. Tipiniai šviežios paukštienos mikrobino užterštumo rodikliai siekė nuo 4 % iki 10 % ir buvo didžiausi iš visų tirtų maisto produktų.

- (4) EMST taip pat pažymi ataskaitoje, kad palyginti didelė *Campylobacter* ir *Salmonella* izoliatų, išskirtų iš gyvūnų ir maisto produktų, dalis buvo atspari antibiotikams, kurie paprastai naudojami žmonių ligoms gydyti. Ypač pažymėtinas *Campylobacter* izoliatų iš paukštienos atsparumo fluorochinolonams tyrimas, kai buvo nustatyta, jog iki 94 % izoliatų yra atsparūs ciprofloksacinui. Per maistą plintančios infekcijos, kurias sukelia šios atsparios bakterijos, yra ypatingai pavojingos žmonėms, nes gydymas gali būti nesėkmingas.

- (5) Pagal 2005 m. rugsėjo 1 d. Komisijos sprendimą 2005/636/EB dėl Bendrijos finansinės paramos pradiniam tyrimui dėl *Salmonella* spp. paplitimo *Gallus gallus* viščių broilerių pulkuose, kuris bus atliekamas valstybėse narėse ⁽³⁾, buvo surinkta palyginamoji informacija dėl *Salmonella* paplitimo šiuose pulkuose. Tačiau labai sunku palyginti *Campylobacter* paplitimą viščių broilerių pulkuose bei broilerių mėsoje ir *Salmonella* paplitimą viščių broilerių mėsoje skirtingose valstybėse narėse, nes nėra atliekama suderinta stebėseną.

- (6) Pagal 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/99/EB dėl zoonozijų ir zoonozijų sukėlėjų monitoringo, iš dalies keičiančios Tarybos sprendimą 90/424/EEB ir panaikinančios Tarybos direktyvą 92/117/EEB ⁽⁴⁾, 5 straipsnį zoonozijų ir zoonozijų sukėlėjų pavojui įvertinti bei su zoonozėmis ir jų sukėlėjais susijusioms bazinėms vertėms nustatyti valstybių narių lygmeniu, visų pirma nustačius ypatingus poreikius, gali būti kuriamos koordinuotos stebėsenos programos.

- (7) Moksliniai ekspertai bendradarbiaudami su EMST parengė pradinio tyrimo dėl *Campylobacter* paplitimo viščių broilerių pulkuose techninius reikalavimus. 2006 m. visose valstybėse narėse organizuotas laboratorijų darbuotojų mokymas dėl *Campylobacter* aptikimo tokiuose pulkuose metodų, o 2007 m. planuojamas mokymas dėl *Campylobacter* skerdenose apskaičiavimo metodo.

⁽¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 19. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/965/EB (OL L 397, 2006 12 30, p. 22).

⁽²⁾ EMST leidinys (2006), 94.

⁽³⁾ OL L 228, 2005 9 3, p. 14.

⁽⁴⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/104/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 352).

- (8) EMST darbo grupė zoonozijų monitoringo duomenų rinkimo klausimais 2006 m. spalio 16–17 d. posėdyje priėmė *Salmonella* ir *Campylobacter* viščiukų broilerių mėsoje ES koordinuotos stebėsenos programos pasiūlytų techninių reikalavimų ataskaitą⁽¹⁾.
- (9) 2007 m. vasario 20 d. darbo grupė taip pat priėmė *Salmonella* paplitimo tarp vištų (*Gallus gallus*), kalakutų ir kiaulių bei *Campylobacter jejuni* ir *C. coli* paplitimo tarp broilerių ataskaitą, įskaitant pasiūlymą dėl atsparumo antibiotikams suderintos stebėsenos programos⁽²⁾. Ataskaitoje teikiamos rekomendacijos dėl suderintos stebėsenos programos ir suderintų jautrumo tyrimo metodų.
- (10) Pagal Direktyvos 2003/99/EB 7 straipsnio 3 dalį ir II priedo B dalį reikėtų nustatyti išsamias *Campylobacter jejuni* ir *Campylobacter coli* naminiuose paukščiuose atsparumo antibiotikams stebėsenos taisykles. Atsižvelgiant į tai, kad tokioms taisyklėms nustatyti reikia surinkti duomenis, ir siekiant gauti būtinus duomenis į numatomą tyrimą turėtų būti įtrauktas tyrimas dėl atsparumo antibiotikams.
- (11) Atsižvelgiant į didelį žmonių susirgimų *Salmonella* ir *Campylobacter* sukeltomis ligomis atvejų skaičių, viščiukų broilerių ir broilerių mėsos kaip infekcijos šaltinio svarbą ir didėjančio atsparumo antibiotikams problemą reikėtų surinkti palyginamuosius valstybių narių duomenis dėl *Campylobacter* paplitimo tarp viščiukų broilerių ir broilerių mėsoje ir *Salmonella* paplitimo broilerių mėsoje, kad būtų galima apsvarstyti Bendrijos mastu taikytinų kontrolės priemonių poreikį, taikymo galimybes, išlaidas ir laukiamą naudą.
- (12) Tyrimo metu bus gauta techninė informacija, kuri yra būtina rengiant veterinariją reglamentuojančius Bendrijos teisės aktus, taip pat ir informaciją apie antibiotikų naudojimą naminių paukščių zoonozijų kontrolės programoms. Atsižvelgiant į palyginamųjų valstybių narių duomenų dėl *Salmonella* ir *Campylobacter* paplitimo tarp viščiukų broilerių ir broilerių mėsoje bei *Campylobacter* broilerių pulkuose atsparumo antibiotikams surinkimo svarbą valstybėms narėms turėtų būti skirta Bendrijos finansinė parama specialiesiems tyrimo reikalavimams įgyvendinti. Tikslinga 100 % padengti išlaidas, patiriamas atliekant laboratorinius tyrimus, nustačius viršutinę ribą. Dėl visų kitų patirtų išlaidų, pvz., susijusių su mėginių ėmimu, kelionėmis ir administravimu, neturėtų būti teikiama jokia Bendrijos finansinė parama.
- (13) Bendrijos finansinė parama turėtų būti suteikta, jei tyrimas bus atliekamas laikantis atitinkamų Bendrijos teisės aktų nuostatų ir tam tikrų kitų sąlygų.
- (14) Bendrijos finansinę paramą reikėtų suteikti, jei iki šiol numatyti veiksmai atliekami efektyviai ir jei kompetentingos institucijos pateikia visą būtiną informaciją per šiame sprendime nustatytus laikotarpius.
- (15) Visos išlaidos, kurias Bendrijos prašoma iš dalies apmokėti, dėl administracinio veiksmingumo turi būti nurodytos eurai. Pagal 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo⁽³⁾ perskaičiavimo kursas išlaidoms, išreikštomis kita valiuta nei euras, turėtų būti paskutinis keitimo kursas, kurį Europos centrinis bankas nustatė iki to mėnesio, kurį pateikta atitinkamos valstybės narės paraiška, pirmos dienos.
- (16) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiame sprendime nustatomos Bendrijos finansinės paramos teikimo taisyklės tyrimui, kuris bus atliekamas valstybės narėse dėl šių mikrobus paplitimo:

- a) *Campylobacter* spp. broilerių pulkuose ir jų atsparumo antibiotikams; taip pat
- b) *Campylobacter* spp. ir *Salmonella* spp. broilerių skerdenose.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame sprendime:

- a) pulkas – visi tos pačios sveikatos būklės naminiai paukščiai (pvz., broileriai), laikomi tose pačiose patalpose arba tame pačiame garde ir sudarantys vieną epidemiologinį vienetą; jei paukščiai laikomi patalpoje, pulką sudaro visi toje pačioje patalpoje esantys paukščiai;

⁽¹⁾ EMST leidinys (2007 m.) 96, 1–46.

⁽²⁾ EMST leidinys (2006) 403, 1–62.

⁽³⁾ OL L 209, 2005 8 11, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 389/2007 (OL L 95, 2007 4 5, p. 1).

b) skerdimo partija – broileriai, kurie paimti iš to pačio pulko į skerdyklą tą pačią dieną;

c) kompetentinga institucija – valstybės narės valdžios institucija ar institucijos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2160/2003 ⁽¹⁾ 3 straipsnyje.

3 straipsnis

Zoonozės ir zoonozių sukėlėjai, dėl kurių atliekamas tyrimas

Valstybės narės atlieka tyrimą siekdamas įvertinti šių zoonozių ir zoonozių sukėlėjų paplitimą mėginiuose, paimtuose skerdyklose, atrinktose atsitiktinės atrankos būdu pagal I priedą:

a) *Campylobacter* spp. broilerių pulkuose ir jų atsparumą antibiotikams;

b) *Campylobacter* spp. broilerių skerdenose;

c) *Salmonella* spp. broilerių skerdenose;

Bendrijos mastu imant mėginius skerdyklose. Tik viščiukai broileriai, visą laiką nuo pirmos dienos auginti valstybės narės teritorijoje, įtraukiami į tyrimą.

4 straipsnis

Mėginių ėmimas ir analizė

1. Mėginių ėmimą atlieka kompetentinga institucija arba tai atliekama jai prižiūrint pagal I priede nustatytus techninius reikalavimus.

2. Tiriant *Salmonella* spp, *Campylobacter* spp paplitimą ir atsparumą antibiotikams atitinkamas mėginių ir izoliatų analizės dalis atlieka nacionalinės etaloninės laboratorijos (NEL).

3. Tačiau kompetentinga institucija gali nuspręsti paskirti kitas laboratorijas, įtrauktas į oficialią *Salmonella* spp ir *Campylobacter* spp paplitimo bei atsparumo antibiotikams tyrimo kontrolės sistemą, mėginių ir izoliatų analizei atlikti.

Tokiais atvejais NEL remia paskirtas laboratorijas ir organizuoja mokymus bei užtikrina, kad šios laboratorijos atitiktų kokybės kontrolės reikalavimus, reguliariai atlikdamos tarplaboratorinius tyrimus.

Pagal šio straipsnio trečią pastraipą paskirtos laboratorijos, kurios atlieka tyrimą, turi atitikti šias sąlygas:

a) jos turi įrodytą reikalaujamų tyrimų metodų naudojimo patirtį;

b) turi turėti EN/ISO 17025 standartą atitinkančią kokybės užtikrinimo sistemą;

c) turi būti prižiūrimos atitinkamų NEL.

5 straipsnis

Bendrijos finansinės paramos išmokėjimo sąlygos

1. Bendrijos finansinė parama išmokama valstybėms narėms mėginių ėmimo ir analizės išlaidoms padengti neviršijant II priede nustatytų maksimalių bendram finansavimui skirtų sumų.

2. 1 dalyje nurodyta Bendrijos finansinė parama išmokama valstybėms narėms, jeigu tyrimas atliekamas pagal atitinkamas Bendrijos teisės aktų nuostatas, įskaitant konkurencijos ir viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo taisykles, ir laikomasi šių sąlygų:

a) tyrimui atlikti reikalingi įstatymai ir kiti teisės aktai įsigalioja vėliausiai 2007 m. gruodžio 31 d.;

b) pirmus tris tyrimo mėnesius apimanti pažangos ataskaita, kurioje yra I priedo E dalies 1 punkte nurodyta informacija, pateikiama vėliausiai 2008 m. gegužės 31 d.;

c) galutinė ataskaita apie tyrimo įgyvendinimą, kurioje yra visa I priedo E dalies 1 ir 2 punktuose nurodyta informacija, kartu su patvirtinamaisiais dokumentais dėl valstybių narių per laikotarpį nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. patirtų mėginių ėmimo ir analizės išlaidų bei pasiektų rezultatų pateikiama Komisijai vėliausiai 2009 m. vasario 28 d.; informacija apie patirtas išlaidas apima bent III priede nurodytą informaciją;

d) tyrimas turi būti atliktas efektyviai.

⁽¹⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).

3. Nesilaikant 2 dalies c punkte nurodyto galutinės ataskaitos pateikimo galutinio termino – 2009 m. vasario 28 d., mokėtina finansinės parama palaipsniui mažinama: nuo visos sumos iki 2009 m. kovo 30 d. – 25 %, iki 2009 m. balandžio 30 d. – 50 % ir iki 2009 m. gegužės 30 d. – 100 %.

6 straipsnis

Didžiausia finansinės paramos suma

Didžiausia Bendrijos finansinės paramos, skiriamos valstybėms narėms su tyrimu susijusių mėginių ėmimo ir analizės išlaidoms padengti, suma neviršija:

- a) 20 EUR už kiekvieną tyrimą *Campylobacter* ir *Salmonella* spp. aptikti;
- b) 30 EUR už kiekvieną tyrimą *Campylobacter* spp. izoliatams patvirtinti, atmainoms nustatyti ir apskaičiuoti bei *Salmonella* spp izoliatų serotipui nustatyti;
- c) 30 EUR už kiekvieną *Campylobacter* izoliatų iš viščiukų broilerių pulkų atsparumo antibiotikams tyrimą.

7 straipsnis

Duomenų rinkimas, vertinimas ir ataskaitų teikimas

1. Kompetentinga institucija, atsakinga už metinės nacionalinės ataskaitos rengimą pagal Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsnio 1 dalį, renka ir vertina pasiektus mėginių ėmimo ir analizės dėl *Salmonella* ir *Campylobacter* paplitimo rezultatus pagal šio sprendimo 4 straipsnį ir pateikia Komisijai visus būtinus duomenis bei jų vertinimą valstybėse narėse vėliausiai 2009 m. vasario 28 d. Atsparumo antibiotikams tyrimo rezultatai pranešami iki 2009 m. gegužės mėn. pabaigos metinės ataskaitos forma pagal Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsnio 1 dalį.

2. Komisija šiuos rezultatus, gautus tyrimo įgyvendinimo metu, kartu su nacionaliniais sugrupuotais duomenimis ir jų vertinimu valstybėse narėse perduoda Europos maisto saugos tarnybai, kuri juos nagrinėja.

Valstybių narių pateiktus duomenis naudoti kitiems tikslams, nei šis tyrimas, galima tik gavus išankstinį valstybių narių sutikimą.

3. Sudaroma galimybė visuomenei susipažinti su sukauptais nacionaliniais sugrupuotais duomenimis ir rezultatais taip, kad būtų užtikrinamas konfidencialumas.

8 straipsnis

Išlaidoms taikomas keitimo kursas

Jei valstybių narių išlaidos yra nurodytos kita valiuta nei euras, atitinkama valstybė narė ją konvertuoja į eurus taikydama paskutinį keitimo kursą, kurį Europos centrinis bankas nustatė iki to mėnesio, kurį valstybė narė pateikė prašymą, pirmos dienos.

9 straipsnis

Taikymas

Šis sprendimas taikomas nuo 2008 m. sausio 1 d.

10 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2007 m. liepos 19 d.

Komisijos vardu
Markos KYPRIANOU
Komisijos narys

I PRIEDAS

4 STRAIPSNYJE NURODYTI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

A DALIS

Mėginių ėmimo sistema

Siekiant išvengti su amžiumi susijusios įtakos stebėsenai atliekama stebint skerdimo partijas skerdykloje.

Kadangi žinoma, jog *Campylobacter* spp. paplitimas labai priklauso nuo sezono, reikalingas stratifikavimas. Šiuo tikslu 12 mėnesių laikotarpis turi būti padalintas į 12 laikotarpių po vieną mėnesį. Kiekvienam iš šių laikotarpių turi būti priskirta 1/12 viso mėginio imties dydžio.

Mėginių ėmimas turi būti grindžiamas atsitiktine tiek skerdyklų, tiek mėginio ėmimo dienų kiekvieną mėnesį, tiek partijų, iš kurių turi būti imami mėginiai pasirinktą mėginių ėmimo dieną, atranka. Visų pirma, atsitiktinės atrankos schema turi garantuoti skerdimo partijų atranką proporcingai penimų pulkų skaičiui atsižvelgiant į skirtingus auginimo tipus (įprastas, ganyklinis, ekologinis). Be to, būklė dėl *Salmonella* spp. ar *Campylobacter* spp., jeigu ji žinoma skerdimo metu, neturi paveikti atsitiktinės atrankos. Kompetentinga institucija atsako už atsitiktinės atrankos schemos nustatymą ir užtikrinimą, kad ji būtų teisingai įgyvendinta. Atsitiktinės atrankos procedūros pavyzdys pateiktas EMST darbo grupės zoonozų monitoringo duomenų rinkimo klausimais *Salmonella* ir *Campylobacter* viščių broilerių mėsoje ES koordinuotos stebėsenos programos pasiūlytų techninių reikalavimų ataskaitoje. Išsami informacija apie atsitiktinės atrankos schemą pateikiama Komisijai.

B DALIS

Mėginio dydis**1. Pirminio mėginio dydis**

- a) Pirminio mėginio dydis atspindi tikrintinų skerdimo partijų skaičių.
- b) Mėginiai imami bent iš 384 skerdimo partijų. Paimama bent 10 % daugiau mėginių nei nurodyti skaičiai, kurie būtų analizuojami, jei kai kurie mėginiai negalėtų būti tiriami.
- c) Nukrypstant nuo b punkto iš tiek skerdimo partijų ⁽¹⁾ turi būti paimti mėginiai Estijoje, Latvijoje ir Liuksemburge:
 - i) Estijoje – bent iš 96 skerdimo partijų;
 - ii) Latvijoje – bent iš 120 skerdimo partijų;
 - iii) Liuksemburge – bent iš 12 skerdimo partijų.

2. Antrinio mėginio dydis

Antrinio mėginio dydis atspindi atskirų viščių broilerių kiekvienoje skerdenų partijoje, iš kurių imami mėginiai, skaičių. Šis skaičius yra 10 paukščių *Campylobacter* aptikti aklojoje žarnoje ir 1 paukštis *Campylobacter* ir *Salmonella* aptikti skerdenose. Šie aklosios žarnos ir skerdenų mėginiai turi būti iš tos pačios skerdimo partijos.

C DALIS

Pavyzdžių ėmimas, tvarkymas ir analizė *Campylobacter* spp. aptikti viščių broilerių pulkuose ir atsparumo antibiotikams tyrimui atlikti**1. Rinkimas ir vežimas**

Campylobacter yra palyginti jautrūs organizmai, kurie būdami ne šeimininko skrandyje greitai žūna. Todėl reikia užtikrinti, kad mėginiai būtų imami tinkamai ir analizuojami greitai. Reikia vengti ekstremalių temperatūrų, o transportuoti reikia kaip galima greičiau.

Mėginiams turi būti imama nepažeista akloji žarna. Aklosios žarnos mėginiai turi būti imami išimant vidurius.

⁽¹⁾ Apskaičiavimas: ūkių skaičius (Estijoje – 4, Latvijoje – 5) × 2 pulkai vienam ūkiui × 2 skerdimo partijos vienam pulkui × 6 kartai per metus. Liuksemburge skerdžiami tik broileriai iš 3 nedidelių pulkų. Kiekviename jų mėginiai iš skerdimo partijos bus imami kiekvieną ketvirtį.

Mėginius ima tiksliai standartinių mėginių ėmimo procedūrų išmokyti darbuotojai. Pagrindinis tikslas turi būti sumažinti iki minimumo išorinį užteršimą aklosios žarnos turiniu, kol imami mėginiai. Geriausias būdas tai pasiekti – atsargus išėmimas rankiniu būdu ties jungtimi su plonąja žarna. Iš kiekvieno paukščio turi būti paimta nepažeista akloji žarna, o mėginius imantieji turi patikrinti, ar akloji žarna paimta nepažeista – kitaip akloji žarna neturi būti imama. Pageidautina, kad paukščiai būtų atrenkami atsitiktinės atrankos būdu visoje skerdziamųjų partijoje (neturi būti atrenkami pirmos skerdimo partijos dalies paukščiai), o mėginiai imami iš paukščių ne eilės tvarka. 10 surinktų aklyjų žarnų gali būti patalpinamos į vieną sterilų maišą ir (arba) pakuotę, skirtą pervežimui.

Visa turima tinkama su mėginiu susijusi informacija turi būti įrašoma į mėginio ėmimo formą, parengtą kompetentingos institucijos siekiant sudaryti galimybę įvykdyti E dalyje nustatytus ataskaitų teikimo reikalavimus. Kiekvienas mėginys ir mėginio ėmimo forma turi būti paženklinta unikaliu numeriu, kuris turi būti naudojamas nuo mėginio paėmimo iki tyrimo. Kompetentinga institucija turi reglamentuoti šiuos klausimus ir vieningos numeracijos sistemos naudojimą. Skerdimo partijos identifikatorius naudojamas ir kaip skerdenų mėginių identifikatorius.

Aklosios žarnos mėginiai pervežami į laboratoriją kaip nepažeista akloji žarna per 24 valandas (t. y. ištisą parą veikiančiu paštu arba per kurjerį) ir iš karto analizuojami. Tais atvejais, kai to negalima užtikrinti, mėginiai turi būti laikomi atšaldyti bent, kol bus nuvežti į laboratoriją, ir analizuojami ne vėliau kaip per 72–80 valandų nuo mėginių paėmimo. Laboratorijoje tie mėginiai, kurių negalima ištirti atvežimo dieną, atšaldomi, kol bus atlikta analizė.

Laboratorijoje aklyjų žarnų turinys turi būti pašalintas aseptinėmis sąlygomis ir surinktas į vieną sudėtinį mėginį.

2. Diagnostikos metodas

2.1. Kultūros

Tiesioginė kultūra selektyvinėje terpėje sudaro galimybes tiksliai apskaičiuoti *Campylobacter* paplitimą. Tiesioginė mėginio kultūra turi būti auginama selektyvioje terpėje, tinkamoje *Campylobacter* (t. y. modifikuota selektyvi *Campylobacter* terpė be kraujo (CCDA); Karmali; arba Preston Agar terpė).

Lėkštelės inkubuojamos $41,5 \pm 1$ °C mikroaerobinėje atmosferoje bent 48 ± 2 valandoms. Augimas gali būti aptiktas jau po 24 valandų.

Mikroaerobinė atmosfera gali būti sudaroma mikroaerobiniuose inkubatoriuose (dujų mišinys – 10 % CO₂ ir 6 % O₂), kuriuos galima nusipirkti. Jei tokių inkubatorių nėra, gali būti naudojamos mikroaerobinės kultūros sistemos, t. y. dujų indai. Galima įsigyti komercinių dujinių pakuočių sistemų, kurios sudaro tinkamą mikroaerobinę atmosferą.

Kiekvienai mėginių, iš kurių auginamos kultūros, partijai turi būti parinktos tinkamos neigiama ir teigiama kontrolinės grupės.

2.2. *Campylobacter* genties patvirtinimas ir atmainos nustatymas

Campylobacter mikroorganizmų išskyrimas ir jų patvirtinimas turėtų būti atliekami, kaip apibrėžta ISO 10272-1:2006 standarto E dalyje. Bent vienam *Campylobacter* izoliatui iš partijos turi būti nustatyta atmaina naudojant fenotipavimo metodus, kaip aprašyta ISO 10272-1:2006 standarto E dalyje, arba paskelbtus molekulinis metodus, pavyzdžiui, polimerazės grandininės reakcijos (PCR) metodą. Turi būti nurodytas taikytas metodas. Izoliatas, kuriam nustatyta atmaina, turėtų būti naudojamas tolesniam jautrumo antibiotikams tyrimui.

Jei laboratorija yra mažiau patyrusi nustatant atmainas, ji laiko izoliatą, kaip nurodyta 2.4 punkte, kol darbuotojai bus papildomai mokomi, arba siunčia jį į labiau patyrusią laboratoriją konsultuodamasi su Bendrijos etalonine laboratorija dėl *Campylobacter*.

2.3. Kokybės kontrolė

Siekiant užtikrinti kokybę dalis *Campylobacter* spp. izoliatų, nevirsijant aštuonių izoliatų, siunčiama į Bendrijos etaloninę laboratoriją dėl *Campylobacter* patvirtinimo ir atmainos nustatymo.

Šių izoliatų dalis siunčiama į tą laboratoriją arba kaip viena partija, arba kas ketvirtį. Jei izoliatai turi būti vežami iš vienos laboratorijos į kitą, turi būti laikomasi atitinkamų sąlygų (pvz., naudojami tamponai su aktyvuota anglimi).

2.4. Saugojimas

Bent vienas izoliatas iš mėginio, kurio tyrimo rezultatas buvo teigiamas, turi būti laikomas NEL naudojant įprastus NEL kultūrų surinkimo metodus tol, kol tai užtikrina štamų gyvybingumą – mažiausiai dvejus metus.

2.5. Atsparumo antibiotikams tyrimas

Campylobacter izoliatų, kurie įtraukiami į atsparumo antibiotikams stebėseną, skaičius vienoje valstybėje narėje – 170. Į stebėseną turi būti įtraukiamas tik vienas tos pačios *Campylobacter* atmainos izoliatas iš tos pačios skerdimo partijos.

Tose valstybėse narėse, kur bet kuriais metais izoliatų yra mažiau nei siektinas mėginio dydis, visi šie izoliatai įtraukiami į atsparumo antibiotikams stebėseną.

Tose valstybėse narėse, kur yra daugiau izoliatų, įtraukiami visi izoliatai arba reprezentatyvus atsitiktine atranka atrinktų izoliatų skaičius, kuris lygus arba didesnis nei siektinas mėginio dydis.

Valstybėse narėse tiriami bent jau antibiotikai, nurodyti 1 lentelėje, naudojant duotąsias ribines vertes ir atitinkamą koncentraciją, siekiant nustatyti *Campylobacter* jautrumą.

1 lentelė

	Antibiotikai	Ribinė vertė (mg/L)R >
<i>Campylobacter</i> <i>Jejuni</i>	Eritromicinas	4
	Ciprofloksacinas	1
	Tetraciklinas	2
	Streptomocinas	2
	Gentamicinas	1
<i>Campylobacter</i> <i>Coli</i>	Eritromicinas	16
	Ciprofloksacinas	1
	Tetraciklinas	2
	Streptomocinas	4
	Gentamicinas	2

Skiedimo metodai turi atitikti metodus, aprašytus CLSI (Klinikinių ir laboratorinių standartų instituto) gairėse M31-A3: Trečiasis leidimas, *Iš gyvūnų išskirtų bakterijų jautrumo tyrimo antibiotikų diskų ir skiedimo būdais atlikimo standartai* ir M100 – S16: *Jautrumo antibiotikams tyrimo atlikimo standartai*; Šešioliiktas tarptautinis papildymas.

D DALIS

Pavyzdžių ėmimas, tvarkymas ir analizė *Campylobacter* spp. ir *Salmonella* spp. aptikti viščių broilerių skerdenose

1. Rinkimas ir vežimas

Viena visa skerdena iš kiekvienos skerdimo partijos imama iš karto atšaldžius, bet dar iki tokių perdirbimo procesų, kaip užšaldymas, išpjaušymas ar pakavimas. Kai kuriose skerdyklose tai gali reikšti, kad mėginiai imami po išankstinio atšaldymo, kai tai yra paskutinis etapas prieš tolesnį perdirbimą.

Paimta mėginys patalpinamas į atskirą sterilų plastikinį maišą vengiant kryžminio užterštumo ir siunčiamas į laboratoriją, kur paimami odos mėginiai.

Imant skerdenų mėginius turi būti vengiama kryžminio užterštumo nuo kitų skerdenų ar aklųjų žarnų mėginių. Todėl visuose etapuose reikia imtis saugumo priemonių siekiant užtikrinti, kad įranga, naudojama mėginiams imti, vežti ir laikyti, nebūtų užteršta tiriamais patogenais.

Visa turima tinkama su mėginiu susijusi informacija įrašoma į kompetentingos institucijos parengtą mėginio ėmimo formą, kad būtų įvykdyti E dalyje nustatyti ataskaitų teikimo reikalavimai.

Kiekvienas mėginys ir mėginio ėmimo forma ženklina unikaliu numeriu, kuris naudojamas nuo mėginio paėmimo iki tyrimo. Kompetentinga institucija turi reglamentuoti šiuos klausimus ir vieningos numeracijos sistemos naudojimą. Skerdimo partijos identifikatorius naudojamas ir kaip aklosios žarnos mėginių identifikatorius.

Mėginiai laikomi nuo +2 iki 8 °C ir neturi būti užteršti vežimo metu.

Visi mėginiai idealiu atveju turi pasiekti laboratoriją per 24 valandas nuo paėmimo. Išimtiniais atvejais (pavyzdžiui, ilgos kelionės, savaitgaliai ir valstybinės šventės) šis laikotarpis gali būti pratęstas iki 80 valandų.

Tuo atveju, kai *Campylobacter* ir *Salmonella* tyrimai atliekami skirtingose laboratorijose, pirmenybė gaunant mėginį turėtų būti teikiama tyrimą dėl *Campylobacter* atliekančiai laboratorijai.

2. Mėginių tyrimas laboratorijoje ir analizės metodai

2.1. Mėginių gavimas

Gavusios mėginius laboratorijos tikrina informaciją, užrašytą paėmusio mėginį asmens, ir užpildo atitinkamus mėginio ėmimo formos skirsnius.

Mėginiai laboratorijoje turi būti laikomi nuo +2 iki 8 °C temperatūroje, o mėginių ėmimo procedūra laboratorijoje pradedama, kai tik mėginiai atvežami į laboratoriją – bet koku atveju ne vėliau kaip per 72–80 valandų nuo mėginių paėmimo.

2.2. Mėginio paruošimas

Visi gauti mėginiai patikrinami siekiant užtikrinti, kad vežimui skirta pakuotė nebuvo pažeista prieš tiriant.

Visuose etapuose tvarkytojai turi vengti mėginių kryžminio tarpusavio užterštumo ir užteršimo nuo supančios aplinkos.

Viščiukas išimamas iš maišo, kuriame gabenti mėginiai, dėvint vienkartinę pirštines ir užtikrinant, kad nebūtų užterštas išorinis viščiuko paviršius.

Naudojant sterilų instrumentą ir aseptinius metodus pašalinama kaklo oda (jei yra) kartu su vienos skerdenos pusės oda neimant jokių riebalų siekiant, kad būtų paimtas 27 g mėginys tyrimui ir įdėtas į smulkintuvo (anglų k. – *Stomacher*) maišą (arba maišiklį (anglų k. – *pulsifier*)).

2.3. Pradinė suspensija

27 g tiriamas mėginys dedamas į 9 kartus didesnę tūrį (243 ml) buferinio peptono vandens tirpalo (BPW), prieš tai laikyto kambario temperatūroje. Mišinys apdorojamas smulkintuve arba maišiklyje apie 1 minutę (analizėms dėl *Salmonella* spp. ir *Campylobacter* spp. lygiagrečiai atlikti naudojant vieną mėginį reikia 27 g medžiagos). Siekiant išvengti putojimo reikia kiek įmanoma šalinti iš smulkintuvo maišo orą.

Pradinė suspensija naudojama taip:

- 10 ml (~1 g) perkeliama į 90 ml įsotinimo terpės *Campylobacter* spp. nustatyti;
- 10 ml (~1 g) įpilama į tuščią sterilų vamzdelį; 1 ml naudojamas *Campylobacter* spp. apskaičiuoti selektyvinių terpių lėkštelėse.

Likusi pradinės suspensijos dalis (250 ml ~ 25 g) naudojama *Salmonella* spp. aptikti.

2.4. *Salmonella* spp. aptikimo ir identifikavimo metodai

2.4.1. *Salmonella* spp. aptikimas

Tyrimas *Salmonella* spp. aptikti turi būti atliekamas pagal ISO 6579-2002 standarto E dalį. „Maisto ir pašarų mikrobiologiniai tyrimai – horizontalus metodas *Salmonella* spp. aptikti.“

2.4.2. *Salmonella* spp. serotipavimas

Nacionalinėje etaloninėje laboratorijoje dėl *Salmonella* nuo kiekvieno teigiamo mėginio atskiriamas bent vienas izoliatas ir atliekama jo analizė serotipui nustatyti naudojant Kauffman-White schemą.

Siekiant užtikrinti kokybę dalis tipavimui nenaudojamų izoliatų siunčiami į Bendrijos etaloninę laboratoriją dėl *Salmonella*, neviršijant 16 tipavimui netinkamų izoliatų. Minėtų izoliatų dalis turėtų būti siunčiama į BEL kiekvieną ketvirtį.

2.4.3. *Salmonella* spp. fagotipavimas

S. Enteritidis ir *S. Typhimurium* atvejais rekomenduojama, kad bent vienas kiekvieno teigiamo mėginio izoliatas būtų fagotipuojamas naudojant Londono Colindale Sveikatos apsaugos agentūros nustatytą protokolą.

2.5. *Campylobacter* spp. aptikimo, identifikavimo ir kiekybinio nustatymo metodai

2.5.1. *Campylobacter* spp. aptikimas

Campylobacter mikroorganizmų išskyrimas ir jų patvirtinimas turėtų būti atliekami, kaip apibrėžta ISO 10272-1:2006 standarto E dalyje. Bent vienam *Campylobacter* izoliatui iš partijos turi būti nustatyta atmaina naudojant fenotipavimo metodus, kaip aprašyta ISO 10272-1:2006 standarto E dalyje, arba paskelbtus molekulinis metodus, pavyzdžiui, polimerazės grandininės reakcijos (PGR) metodą. Turi būti nurodytas taikytas metodas.

Siekiant užtikrinti kokybę dalis *Campylobacter* spp. izoliatų, neviršijant 8 izoliatų, siunčiama į Bendrijos etaloninę laboratoriją dėl *Campylobacter* patvirtinimo ir atmainos nustatymo.

Minėtų izoliatų dalis turėtų būti siunčiama į BEL kiekvieną ketvirtį. Jei izoliatai turi būti vežami iš vienos laboratorijos į kitą, turi būti laikomasi atitinkamų sąlygų (pvz., naudojami tamponai su aktyvuota anglimi).

2.5.2. *Campylobacter* spp. kiekybinis nustatymas

Kiekybinis *Campylobacter* spp. nustatymas turi būti atliekamas pagal ISO/TS 10272-2:2006 standarto „Maisto produktų ir pašarų mikrobiologiniai tyrimai: horizontalus metodas *Campylobacter* spp. aptikti ir jų kiekiui nustatyti 2 dalį: Kolonijų apskaičiavimo metodas“. Pradedama su 10 ml pradinės suspensijos – 0,1 ml šios pradinės suspensijos ir tolesni jos skiediniai tiriami siekiant nustatyti kolonijų skaičių iki 10^6 ksv/g. Be to, 1 ml nepraskiestos pradinės suspensijos tiriama siekiant gauti ribinę vertę 10 ksv/g apskaičiuoti. Visi apskaičiavimai atliekami du kartus.

Siekiant sudaryti galimybę korektiškai lyginti ir vertinti duomenis (tolesniam rizikos vertinimui) kiekvienoje laboratorijoje apskaičiuojamas kiekybinio nustatymo metodo matavimo neapibrėžtumo rodiklis (MN).

Apskaičiuojant MN reikia naudoti ISO/TS 19036:2006 techninę specifikaciją, išskyrus atvejus, kai MN apskaičiuoti taikomi pradinės suspensijos paraleliniai skiedimai.

MN išvedamas iš laboratorijos rezultatų atkuriamumo vidinio standartinio nuokrypio. Duomenys MN apskaičiuoti renkami nuo gegužės iki rugsėjo mėn, siekiant užtikrinti mėginių su teigiamais rezultatais naudojimą. Iš viso 12 mėginių su teigiamais rezultatais tiriami po du kartus ir atliekant 10 ml pradinės suspensijos paralelinius skiedimus. Neapdoroti MN apskaičiavimo duomenys pateikiami atskirai kaip tyrimo įgyvendinimo bendro aprašymo dalis, kaip apibrėžta E dalyje.

3. Izoliatų laikymas

Siekiant sudaryti galimybę, pvz., vėlesniam jautrumo antibiotikams tyrimo atlikimui, rekomenduojama išsaugoti reprezentatyvų izoliatų kiekį. Turi būti laikomas vienas izoliatas iš kiekvieno mėginio su teigiamais rezultatais. *Campylobacter* izoliatui, gautam atlikus kiekybinę analizę, teikiama pirmenybė. Izoliatai turi būti laikomi NEL naudojant įprastus NEL kultūrų rinkimo metodus tol, kol tai užtikrina štamų gyvybingumą – mažiausiai dvejus metus.

E DALIS

Ataskaitų teikimas

Ataskaitose pateikiama bent jau ši informacija:

1) Bendras tyrimo įgyvendinimo aprašymas:

— skerdyklose: iš viso šalyje ir skaičius tų, iš kurių buvo imti mėginiai,

- faktinis pirminio mėginio dydis,
- stratifikavimo ir atsitiktinės atrankos procedūrų aprašymas,
- kokybės kontrolės aprašymas, įskaitant pranešimą apie 12 MA apskaičiavimus kiekvienoje laboratorijoje *Campylobacter* kiekybinio nustatymo atveju,
- bendri rezultatai.

2) Konkreti informacija dėl paplitimo duomenų.

Valstybės narės pateikia tyrimo rezultatus neapdorotų duomenų pavidalu taikydamos Komisijos nustatytą duomenų žodyną ir duomenų rinkimo formas.

Duomenys turi apimti bent jau šią informaciją:

- skerdyklos pavadinimas ir (arba) kodas,
- skerdimo partijos identifikatorius,
- skerdimo partijos kilmės ūkio pavadinimas ir (arba) kodas,
- ūkio dydis, jei žinomas,
- pulkų vakcinacijos nuo salmoneliozės būklė, jei tokie duomenys prieinami,
- mėginiams paimtų viščiukų broilerių (skerdžiamų) amžius,
- informacija apie tai ar tai buvo pirma, ar kita po jos skerdimo partija iš pulko (prieš tai retinta ar ne),
- auginimo tipas (t. y. įprastas, ganyklinis, ekologinis),
- to paties pulko ankstesnių tyrimų dėl *Salmonella* ir *Campylobacter* rezultatai,
- mėginių ėmimo data,
- toje skerdykloje per metus paskerdžiamų paukščių skaičius,
- taikytas atšaldymo metodas (oru, panardinant, purškimu),
- išsami transporto protokolo informacija (kaip nurodyta: T/N),
- atsiuntimo į laboratoriją data,
- tyrimo data,
- laboratorijos identifikavimas,
- mėginio tipas,
- naudotų kultūrų auginimo metodų aprašymas, visų pirma selektyvios terpės (terpė),
- *Campylobacter* izoliato atveju: metodai, naudoti atmainai nustatyti,

- *Campylobacter* atveju: bakteriologinio tyrimo rezultatai, įskaitant atmainos nustatymą naudojant aklosios žarnos mėginių,
- *Campylobacter* atveju: bakteriologinio tyrimo rezultatai, įskaitant atmainos ir kiekybinį nustatymą naudojant skerdenos mėginių,
- *Salmonella* atveju: bakteriologinio tyrimo ir serotipavimo rezultatai,
- laikas nuo mėginių paėmimo iki analizės (12 val. laikotarpiais).

3) Konkreti informacija dėl *Campylobacter* izoliatų iš aklosios žarnos mėginių atsparumo antibiotikams.

Atsparumo antibiotikams stebėsenos rezultatai vertinami ir pateikiami kasmetinėje ataskaitoje apie zoonozų, zoonozų sukėlėjų ir antimikrobinio atsparumo tendencijas ir šaltinius, vadovaujantis Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsniu.

Nepažeidžiant Direktyvos 2003/99/EB IV priedo nuostatų pateikiama ši informacija:

- izoliatų kilmė, t. y. pradinis tyrimas, kontrolės programa, pasyvioji priežiūra,
 - kiekvienos *Campylobacter* atmainos izoliatų, kurie tirti siekiant nustatyti jautrumą antibiotikams, skaičius,
 - kiekvienos *Campylobacter* atmainos izoliatų, kurie nustatyti kaip atsparūs antibiotikams, skaičius, taip pat
 - kiekvienos *Campylobacter* atmainos visiškai jautrių izoliatų skaičius ir 1, 2, 3, 4 bei > 4 antibiotikams, išvardytiems 1-ojoje lentelėje, atsparių izoliatų skaičius.
-

II PRIEDAS

Didžiausia Bendrijos finansinė parama valstybėms narėms

(EUR)

Valstybė narė	Didžiausia suma mėginių ėmimo ir analizės bendram finansavimui
Belgija – BE	58 092
Bulgarija – BG	58 092
Čekijos Respublika – CZ	58 092
Danija – DK	58 092
Vokietija – DE	58 092
Estija – EE	14 688
Airija – IE	58 092
Graikija – EL	58 092
Ispanija – ES	58 092
Prancūzija – FR	58 092
Italija – IT	58 092
Kipras – CY	58 092
Latvija – LV	18 360
Lietuva – LT	58 092
Liuksemburgas – LU	1 836
Vengrija – HU	58 092
Malta – MT	58 092
Nyderlandai – NL	58 092
Austrija – AT	58 092
Lenkija – PL	58 092
Portugalija – PT	58 092
Rumunija – RO	58 092
Slovėnija – SI	58 092
Slovakija – SK	58 092
Suomija – FI	58 092
Švedija – SE	58 092
Jungtinė Karalystė – UK	58 092
Iš viso	1 429 092

III PRIEDAS

Tyrimo dėl *Campylobacter* spp. paplitimo viščiukų broilerių pulkuose bei jų atsparumo antibiotikams ir *Campylobacter* spp. ir *Salmonella* spp. paplitimo broilerių skerdenose įgyvendinimo sertifikuota finansinė ataskaita

Ataskaitinis laikotarpis iki

Pažyma dėl tyrimo metu patirtų išlaidų, atitinkančių reikalavimus Bendrijos finansinei paramai gauti

Komisijos sprendimo, nustatančio Bendrijos finansinę paramą, nuorodos numeris:

.....

Patirtos išlaidos, susijusios su	Tyrimų skaičius	Bendrosios tyrimo išlaidos, patirtos ataskaitiniu laikotarpiu (nacionaline valiuta)
<i>Campylobacter</i> spp. bakteriologinis aptikimas		
<i>Salmonella</i> spp. bakteriologinis aptikimas		
<i>Campylobacter</i> spp. patvirtinimas		
<i>Campylobacter</i> spp. izoliatų atmainos nustatymas		
<i>Campylobacter</i> izoliatų skaičiaus nustatymas		
<i>Salmonella</i> izoliatų serotipo nustatymas		
<i>Campylobacter</i> izoliatų atsparumo antibiotikams tyrimas		

Paramos gavėjo deklaracija

Patvirtiname, kad

- pirmiau nurodytos išlaidos yra tikros, jos buvo patirtos vykdant šiame sprendime nurodytas užduotis ir buvo būtinos siekiant sklandžiai įvykdyti šias užduotis,
- visi išlaidas patvirtinantys dokumentai pateikiami auditui,
- šiai programai nebuvo prašyta kitos Bendrijos finansinės paramos.

Data:

Už finansus atsakingas asmuo:

Parašas:
